

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

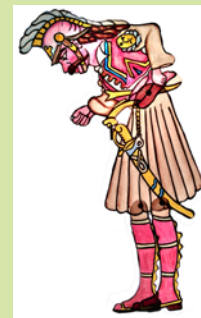
Μηνιαία ανεξάρτητη-αδέσμευτη ηλεκτρονική έκδοση,
σε θέματα Θεάτρου Σκιών, σάτιρας και ευρύτερης ενημέρωσης
Περίοδος Α' Τεύχος 77 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2026

Έγιναν-Θα γίνουν στην Ελλάδα και αλλού τον ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ

Επιμέλεια: Πάνος Καπετανίδης

Ο Φεβρουάριος είναι ο δεύτερος μήνας του έτους, κατά το Γρηγοριανό Ημερολόγιο, είναι ο κουτσός Φεβρουάριος ή Φλεβάρης, ο Κουτσοφλέβαρος, με 28 ημέρες στα κοινά έτη και 29 στα δίσεκτα.

2 Φεβρουαρίου: Υπογραφή της Συμφωνίας της Βάρκιζας, με σκοπό τον τερματισμό του εμφύλιου πολέμου μεταξύ της Ελληνικής Κυβέρνησης και του ΕΑΜ.

4 Φεβρουαρίου 1843: Θάνατος του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη.

9 Φεβρουαρίου 1857: Πεθαίνει ο Διονύσιος Σολωμός, ο ποιητής του Ύμνου εις την Ελευθερίαν, Εθνικού Ύμνου της Ελλάδας.

10 Φεβρουαρίου 1947: Τα Δωδεκάνησα παίρνουν με Συνθήκη από την Ιταλία στην Ελλάδα

12 Φεβρουαρίου 1945: Υπογράφεται η Συνθήκη της Βάρκιζας, με την οποία οι μαχητές του ΕΑΜ παραδίδουν τα όπλα τους.

14 Φεβρουαρίου: Του Αγίου Βαλεντίνου.

18 Φεβρουαρίου 1883: Γεννήθηκε ο συγγραφέας Νίκος Καζαντζάκης.

23 Φεβρουαρίου 1966:

Τηλεοπτικοί δέκτες λαμβάνουν για πρώτη φορά το πρόγραμμα του ΕΙΡ, της σημερινής ΕΡΤ.

24 Φεβρουαρίου 2022:

Ξεκινάει η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία.

25 Φεβρουαρίου

1897: Αποκλεισμός της Ελλάδας από τις Μεγάλες

Ουκρανία

Δυνάμεις, λόγω άρνησης απομάκρυνσης εθελοντών από την Κρήτη, σηματοδοτώντας την αρχή της Κρητικής Επανάστασης.

26 Φεβρουαρίου: Καθαρή Δευτέρα.

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Πάνος Β. Καπετανίδης

Τηλέφωνο: 210 46 16 664

Διόρθωση κειμένων:

Θωμάς Αθ. Αγραφιώτης

Εξώφυλλο δια χειρός:

Μιχάλη Ζαχαρή

Τα κείμενα, που φιλοξενούνται στο ψηφιακό έντυπο “**Ο Καραγκιόζης Αλογόκριτος**”, εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις των συντακτών τους, κάτι που δεν συνεπάγεται υποχρεωτικά και την αποδοχή τους από τους υπεύθυνους της ύλης του.

ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΕΣ ΓΝΩΜΕΣ

του Πάνου Καπετανίδη

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΙΡΑΝ ;

Το Θέατρο Σκιών στην **Περσία** (σημερινό **Ιράν**) έχει βαθιές ιστορικές ρίζες και είναι στενά συνδεδεμένο με την παράδοση του δικού μας Καραγκιόζη ή του τούρκικου **Karagöz**. Στην ευρύτερη Μέση Ανατολή και Κεντρική Ασία, αν και λιγότερο γνωστό από τα Θέατρα Σκιών της Ανατολικής Ασίας (Κίνα, Ιάβα, Ινδονησία), παιζόταν και αυτό με φιγούρες, πίσω από ένα πανί, ζωντανεύοντας λαϊκές ιστορίες, θρύλους και σατιρικά δρώμενα, αναπτύσσοντας έτσι μια μοναδική τοπική ταυτότητα.

Οι πολιτισμοί, οι κοινωνίες, είναι συγκοινωνούντα δοχεία.

Όπως δεν υπάρχουν «καθαρές» φυλές, έτσι δεν υπάρχουν και «καθαροί» πολιτισμοί.

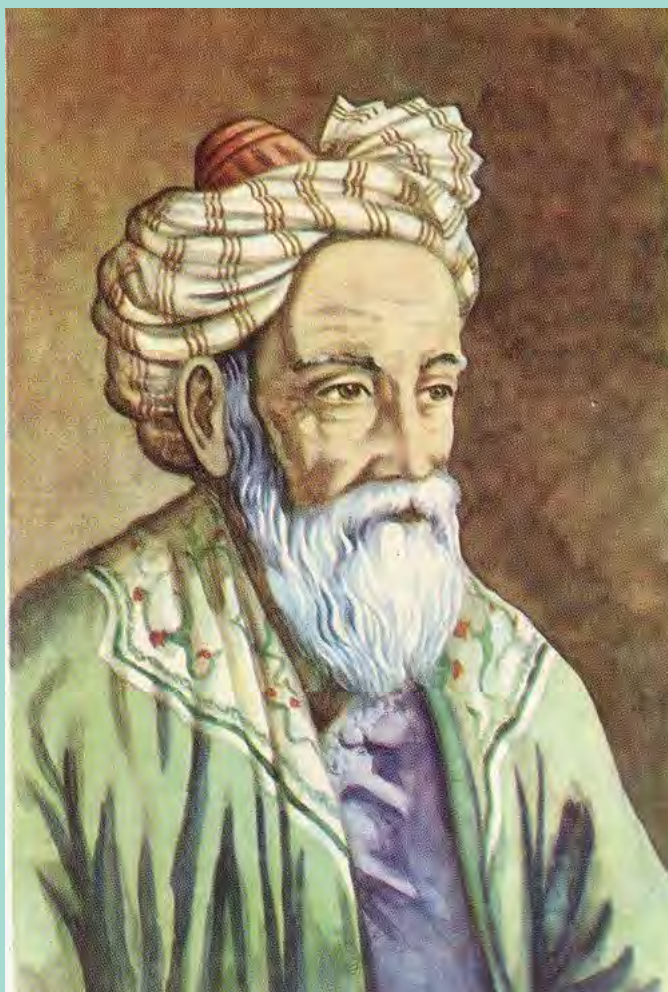
Ένα από τα καλύτερα παραδείγματα αυτής της διαρκούς αλληλεπίδρασης είναι το Θέατρο Σκιών και το ταξίδι του από την **Απω Ανατολή**, μέχρι τους μπερντέδες του **Πειραιά**.

Από την Ιάβα και την Ινδία, στην Κίνα. Από την Καμπότζη και την Ταϊλάνδη, στην Περσία, την Αλγερία, την Αίγυπτο, την Τουρκία και τέλος στην Ελλάδα.

Οι ινδουιστικές φιγούρες της **Μαχαμπχαράτα** και οι Πανακαγούαν, οι συνοδοί-γελωτοποιοί, είναι η αρχετυπική μορφή του Καραγκιόζη.

Το Θέατρο Σκιών της Ιάβας έχει θέματα παρμένα από την Μαχαμπχαράτα και την Ραμαγιάνα, τα ινδουιστικά μυθολογικά έπη. Οι μόνοι ήρωες με γιαβανέζικα ονόματα, αντί για ινδικά, είναι οι Πανακαγούαν, οι συνοδοί-γελωτοποιοί, σύμβουλοι και φύλακες των επικών ηρώων. Οι **Πανακαγούαν** είναι οι μόνοι που κοροϊδεύουν τις καταστάσεις, απομυθοποιούν τα ιερά σύμβολα και γίνονται το φερέφωνο κριτικής του συστήματος αξιών. Από κάποιους, θεωρούνται η αρχετυπική μορφή του Καραγκιόζη. Ντοκουμέντα τοποθετούν την αρχή του **γιαβανέζικου** Θεάτρου Σκιών στο **12ο μ. Χ.** αιώνα. Οι γιαβανέζικες φιγούρες είναι καμωμένες από δέρμα, με παραμορφωμένα τα χαρακτηριστικά του προσώπου και τη μύτη, σαν το πιο εντυπωσιακό τους στοιχείο. Από τα αριστερά, εμφανίζονται οι καλοί ήρωες, από τα δεξιά οι κακοί (στο ελληνικό Θέατρο Σκιών, στα αριστερά βρίσκεται η παράγκα του Καραγκιόζη και στα δεξιά το σαράι).

Ομάρ Καγιάμ

κοινότητα να χρησιμοποιεί την εθνική ονομασία «Ιράν» (που σημαίνει **«Γη των Αρίων»**), αντί για το «Περσία», όνομα που επικράτησε στην Δύση από τους Έλληνες, βασισμένο στην περιοχή Παρς (Φαρς), το κέντρο της αυτοκρατορίας.

Ο Σάχης του Ιράν κυβέρνησε ένα αυταρχικό, αλλά κοσμικό, κράτος, με στόχο το γρήγορο εκσυγχρονισμό και εκδυτικισμό (Λευκή Επανάσταση), εισάγοντας νόμους, που απομάκρυναν την ισλαμική θρησκεία από τη δημόσια σφαίρα, παράλληλα όμως επέβαλε αυστηρό έλεγχο, καταστολή (με τη SAVAK) και διαφθορά, οδηγώντας στην Ιρανική Επανάσταση του 1979 που ανέτρεψε το καθεστώς, αντικαθιστώντας το με μια θεοκρατία υπό τον **Αγιατολάχ Χομείνι**, ο οποίος μετέβαλε το αυταρχικό, αλλά κοσμικό, κράτος σε κράτος πάλι αυταρχικό και καθαρά μουσουλμανικό (δηλαδή θεοκρατικό) με κυρίαρχη τάξη, τους **φρουρούς της επανάστασης** και τους **Μουλάδες**, που ξαναγύρισαν τον λαό και τη χώρα στο μεσαίωνα.

Η δολοφονία νεαρής γυναίκας στην Ινδία αναφέρεται συνήθως σε συγκεκριμένα, σοκαριστικά, εγκλήματα που προκαλούν παγκόσμια κατακραυγή, όπως της **26χρονης κτηνιάτρου** (2019), μετά από βιασμό, ή της 23χρονης φοιτήτριας (2012) (**Jyoti Singh**), που οδήγησε στην εκτέλεση των δραστών, αναδεικνύοντας το πρόβλημα της βίας κατά των γυναικών στην Ινδία και τις συνέπειες των νόμων, με συχνές περιπτώσεις ομαδικών

Στο ταξίδι από την Άπω Ανατολή προς τα δυτικά, η **Περσία** είναι ο πρώτος φυσικός σταθμός για το Θέατρο Σκιών. Εκεί, τα έργα σκιών είναι γνωστά μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα, όταν και βρίσκουμε κάποιες φιγούρες ζωγραφισμένες σε κύπελλα και μικρούς δίσκους του 12ου αιώνα, αλλά δεν μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα τότε πρωτοπαίχτηκε Θέατρο Σκιών στην Περσία.

Ο Πέρσης μαθηματικός και ποιητής, **Ομάρ Καγιάμ**, κάνει μια αναφορά στη ποιητική του συλλογή **Ρουμπαγιάτ**:

*«Αυτός ο ουράνιος τροχός, μας αφήνει έκπληκτους,
τον κοιτάζουμε ίδια, όπως μέσα σε
μαγικό φανάρι.*

*Ο ήλιος είναι το φως, ο κόσμος η σκιά,
και εμείς οι κινούμενες φιγούρες πάνω
της».*

Κατά τα λεγόμενα, τα έργα σκιών ήταν δημοφιλή στο Ιράν, **μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα**. Υπάρχουν κάποιες φιγούρες ζωγραφισμένες σε κύπελλα και μικρούς δίσκους του 12ου αιώνα, αλλά δεν μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα τότε πρωτοπαίχτηκε Θέατρο Σκιών στην Περσία.

Η μετονομασία της Περσίας σε Ιράν έγινε επίσημα στις 21 Μαρτίου 1935, όταν ο **Σάχης Ρεζά Παχλαβί** ζήτησε από τη διεθνή

βιασμών και
ακρωτηριασμών.

Στις 16
Σεπτεμβρίου
2022, η 22χρονη
Ιρανή **Μαχσά
Αμινί**, γνωστή ως
Ζίνα Αμίνι, πέθανε
στην Τεχεράνη
του Ιράν, ενώ
βρισκόταν υπό
κράτηση, σίγουρα
λόγω αστυνομικής
βίας.

Η Αμίνι
συνελήφθη από
την **αστυνομία
ηθών**, η οποία

υπάγεται στη Διοίκηση Επιβολής του Νόμου της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν. Η αστυνομία ηθών του Ιράν επιβλέπει τη συμμόρφωση των Ιρανών με τον ενδυματολογικό κώδικα του Ισλάμ. Η Αμίνι συνελήφθη, επειδή παραβίαζε τους κανόνες της ισλαμικής θρησκείας, όσον αφορά τη σεμνότητα, επειδή **δεν φορούσε «σωστά» τη μαντίλα**. Κατά τη διάρκεια της κράτησής της, **βρέθηκε νεκρή**. Η αστυνομία είπε ότι κατέρρευσε ξαφνικά και ενώ βρισκόταν στο κέντρο αναμόρφωσης, έπεσε στο πάτωμα.

Τότε, έγιναν πολλές διαδηλώσεις στο Ιράν που κατεστάλησαν με τη βία, ενώ πολλοί άνθρωποι από όλο τον κόσμο αντέδρασαν στο θάνατο της Αμινί, ο οποίος έγινε σύμβολο της βίας κατά των γυναικών στην Ισλαμική «Δημοκρατία» του Ιράν.

Από τότε, έβραζε το καζάνι της αντίδρασης του λαού του Ιράν, που σε συνδυασμό με την κακή οικονομική κατάσταση, έφερε την έκρηξη βίας κατά του θεοκρατικού καθεστώτος και της ηγεσίας του Αγιατολάχ Αλί Χαμενεΐ.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλες χώρες καταδικάζουν τη βία, που συνεχίζεται μέχρι και τη σύνταξη αυτού του κειμένου, με δεκάδες νεκρούς και τραυματίες και καλούν τις αρχές του Ιράν να σεβαστούν τα αιτήματα του λαού. Δυστυχώς, δεν υπάρχει ικανή διάδοχη κατάσταση, ενώ πολλοί διαδηλωτές φωνάζουν το όνομα του μεγαλύτερου **γιου του Σάχη**, εξόριστου **Ρεζά Παχλαβί**, που από τον τόπο της εξορίας του βγάζει διαγγέλματα, ενώ όπως λέει ετοιμάζεται να επιστρέψει στην πατρίδα του.

Βεβαίως, πρέπει να σημειώσω, στις «Αλογόκριτες γνώμες», ότι η **Ρωσία και οι δορυφόροι της** τηρούν σιγή ιχθύος για τα γεγονότα στο Ιράν, για να μη πω ότι **στέκονται και στο πλευρό του Χαμενεΐ**, ενώ τα δε **δήθεν δημοκρατικά κινήματα**, που τα βλέπουμε σε κάθε διαδήλωση, με τις **καρό μαντίλες** να συντάσσονται υπέρ Παλαιστινίων και εναντίον του Ισραήλ, να μην το κουνάνε από τα σπίτια τους για να σταθούν στο πλευρό του ιρανικού λαού.

Ο Προφήτης Ιωνάς

Η Αγία Γραφή είναι το σύνολο των 76 βιβλίων της Παλαιάς και Καινής Διαθήκης (49 βιβλία στην Παλαιά Διαθήκη και 27 στην Καινή Διαθήκη).

Στα βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης, ανήκουν και τα Προφητικά Βιβλία.

Υπάρχουν τα βιβλία των 4 Μεγάλων Προφητών και των 12 Μικρών.

Ένας από τους Δώδεκα Μικρούς Προφίτες είναι και ο Προφήτης Ιωνάς, η μνήμη του οποίου εορτάζεται, κάθε χρόνο, στις 21 Σεπτεμβρίου.

Το βιβλίο του Ιωνά, ωστόσο, διαβάζεται από την Εκκλησία και το πρωί του Μεγάλου Σαββάτου, ως προστύπωση της Ανάστασης του Χριστού.

Ο Θεός, στην αρχή του βιβλίου αυτού, στέλνει τον Ιωνά να κηρύξει στην ασυριακή Νινευή, ζητώντας από τους κατοίκους της να μετανοήσουν.

Ο Ιωνάς, αρνούμενος να κάνει πράξη το θέλημα του Θεού, κινήθηκε συνειδητά προς την αντίθετη κατεύθυνση και μπήκε σε ένα καράβι.

Το καράβι, όμως, εξαιτίας φουρτούνας, κινδύνευε να βουλιάξει και έτσι, με παραίνεση του ίδιου του Ιωνά, οι ναύτες τον πετάξανε στη θάλασσα.

Και ενώ η θάλασσα ηρέμισε, τον Ιωνά τον κατάπιε ένα τεράστιο κίτος, μια φάλαινα, η οποία τον κράτησε στο στομάχι της τρία μερόνυχτα.

Ο Ιωνάς, επί τρεις ημέρες και τρεις νύκτες, στην κοιλιά της φάλαινας, προσευκόταν στον Θεό, για να τον σώσει. Έτσι και έγινε!

Η φάλαινα ξεβράζει τον Ιωνά σώο, αβλαβή και ακήρατο, με αποτέλεσμα ο Προφήτης να πάει στην πόλη της Νινευή και να κηρύξει μετάνοια.

Οι κάτοικοι της Νινευή μετανοούν και σώζονται, κάρη στο κήρυγμα του Ιωνά, ο οποίος, ωστόσο, απογοητεύτηκε βαθιά από τη σωτηρία τους.

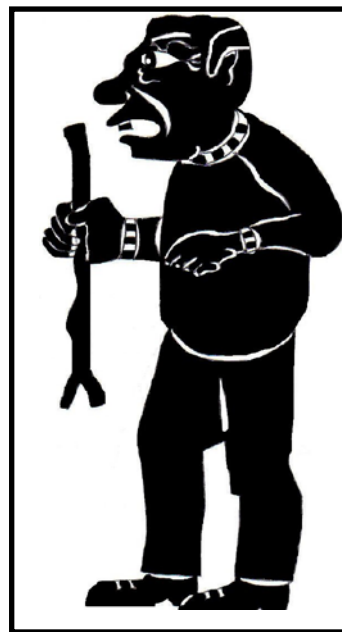
Ξάπλωσε στενοκωρημένος και τότε ένα φυτό

μπροστά του (κολοκυθιά ή ρετσινολαδιά), μεγάλωσε απότομα και του χάρισε σκιά και δροσιά.

Όμως, σύντομα, το φυτό αυτό μαράθηκε και ο Ιωνάς έπεσε σε ακόμα πιο μεγάλη θλίψη. Τότε, ο Θεός τον ρώτησε για ποιο λόγο είναι θλιμμένος.

Όταν ο Ιωνάς απάντησε πως το φυτό του μαράθηκε, ο Θεός απόρησε εύλογα, καθώς το φυτό δεν ήταν καν δικό του και είπε στον Ιωνά:

«Εσύ λυπήθηκες για ένα φυτό, που δεν φύτεψες και δεν πότισες. Και εγώ δεν πρέπει να λυπηθώ για μια πόλη, όπου ζουν τόσοι πολλοί άνθρωποι;».

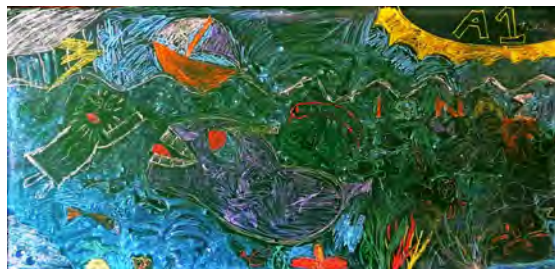
Ο Ιησούς Χριστός, ο οποίος έμεινε τρεις μέρες και τρεις νύκτες στον Άδη, κάνει ειδική αναφορά, στα Ευαγγέλια, για το βιβλίο του Ιωνά.

Ο Ιωνάς, μένοντας τρεις μέρες και τρεις νύκτες, στην κοιλιά του κήτους, προτυπώνει σαφώς την τριήμερη ταφή και την Ανάσταση του Χριστού.

Ταυτόχρονα, το βιβλίο του αρχικώς απείθαρκου και σκληρόκαρδου Ιωνά κηρύττει τη μετάνοια, την αγάπη και τη συγχώρεση προς όλους, πάντοτε σύμφωνα με τη διδασκαλία, τις παραβολές και τα θαύματα του Χριστού.

Πρόκειται για μία συναρπαστική και διδακτική περιπέτεια, η δράση και τα μηνύματα της οποίας θα μπορούσαν πολύ άνετα και αποτελεσματικά να μεταφερθούν στον μπερντέ του νεοελληνικού Θεάτρου Σκιών, μέσα στα πλαίσια μιας προσεκτικής προσαρμογής, για την οποία θα μιλήσουμε αναλυτικά στο επόμενο τεύχος.

Θωμάς Αθ. Αγραφιιώτης

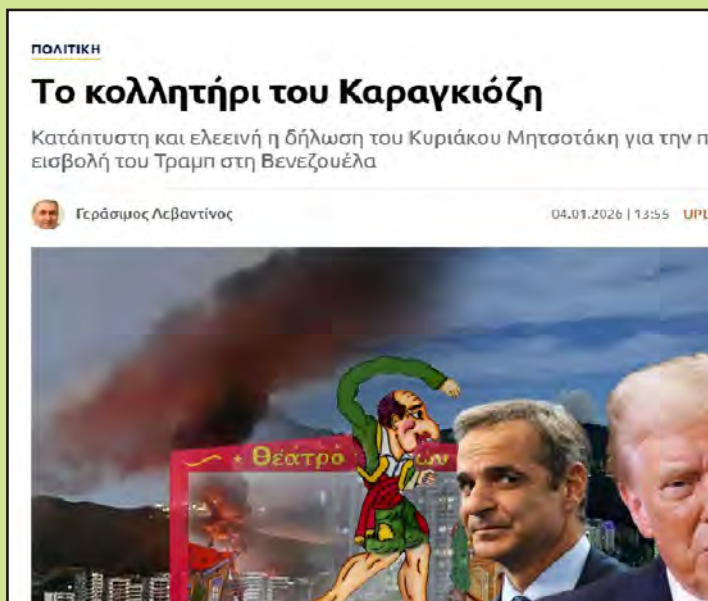
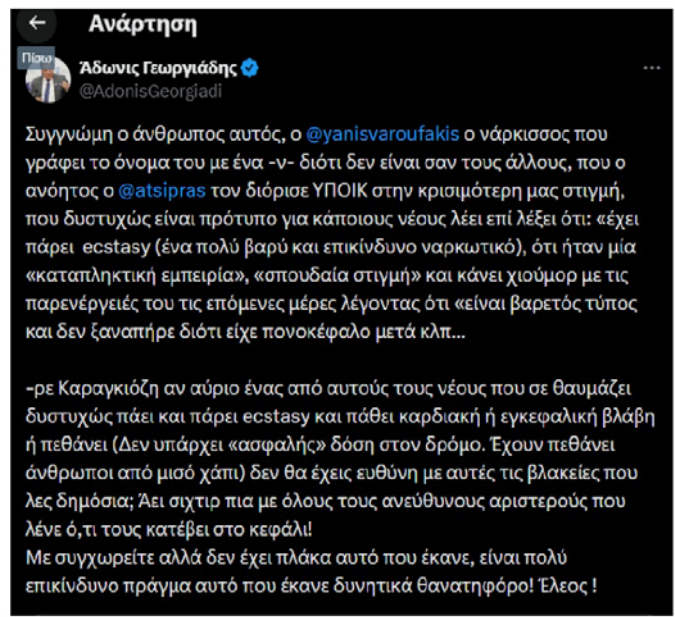
«Πολυεθνικός Καραγκιόζης»

Τραμπ, Μητσοτάκης,
Βαρουφάκης
Ποιος από
είναι,
τελικά, ο

Καραγκιόζης; Είναι
πάλι πολυεθνικός;
Αμερικάνος,
Έλληνας και
Αλβανός, συνάμα;

«Οέλω να σας πω τι έπαθα και γιατί έκανα αυτή την ανάρτηση εκθές που τον είπα Καραγκιόζη. Ζητώ συγγνώμη από τον Καραγκιόζη, ο οποίος μου είναι συμπαθής και είναι μεγάλη φιγούρα της ελληνικής παράδοσης. Καλώς ή κακώς – κακώς για εμένα – ο κύριος Βαρουφάκης έχει μεγάλο γκελ στη νεολαία. Αυτό έχει αποδειχθεί και εκλογικά».

Μανωλάκης ο
Βομβιστής

77) Καζαμίας 2026

του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

ΦΙΓΟΥΡΕΣ: Τάκη Παλαιοθόδωρου

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Κόβεις τον «Καραγκιόζη».

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Γιατί να με κόψω, βρε μαλαγάνα;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Αν δεν τα παράτησες, θα τα

παράτησεις...

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ποιος το λέει αυτό;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Όλοι το λένε. Το είπε και ο Ιανουάριος.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Το είπε και ο Φλεβάρης;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Ποιος Φλεβάρης;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ποιος Θανάσης; Κάτσε να σε αναλύσω εγώ.

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Για πες μου...

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Η αρχή του τέλους...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Ποιανού;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Η δική σου. Θα ξοφλήσεις και εσύ μαζί μου.

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Είσαι ένας χαιρέκακος προβοκάτορας...

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Είπε ο γάιδαρος τον πετεινό κεφάλι.

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Και μετά;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Μάρτιος-Απρίλιος-Μάιος, όλα τρίζουν...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Τα κόκαλα;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Τα κόκαλα των παλιών παιχτών σίγουρα...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Τι υπονοείς;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ιούνιος-Ιούλιος-Αύγουστος, ησυχία...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Καλό αυτό;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ανησυχητική ησυχία, για την ακρίβεια...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Ακριβαίνουν οι τιμές;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Άσχετο! Τα λεφτά, όμως, τελειώνουν...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Τι θέλεις να πεις;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Σεπτέμβριος-Οκτώβριος, σαπίζουν όλα...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Είσαι μία κακιασμένη Κασσάνδρα.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ναι, άνδρας είμαι. Νοέμβριος-Δεκέμβριος...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Τέλη του έτους...

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Τελική ευθεία για το οριστικό κακό φινάλε.

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Δηλαδή;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Δηλαδή, το 2027, όλα θα έχουν αλλάξει.

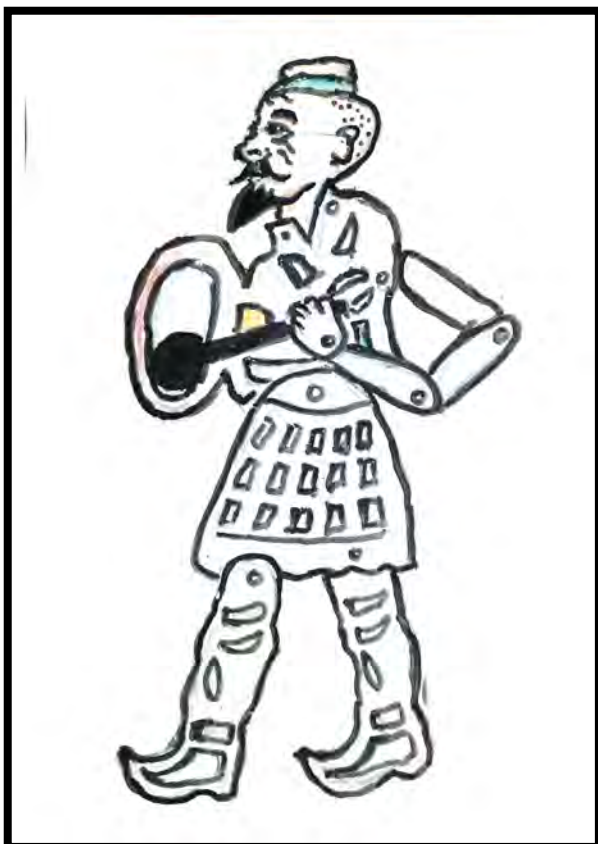
ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Προς το χειρότερο;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Έτσι πάει, όταν κόβεις τον αντίπαλό σου...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Τα κακά της μονοκρατορίας...

Μας στέλνει ζωγραφιές
ο ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΣΟΜΠΛΙΚΑΣ
από τα Γρεβενά

«Τα 21+1 μου αγαπημένα έργαστον Καραγκιόζη» (18-16) Μέρος 2ο του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

18. Ο Καραγκιόζης Προφήτης.

Μια από τις πιο τολμηρές κωμωδίες του νεοελληνικού Θεάτρου Σκιών, το οποίο αν ήταν σήμερα στο κέντρο της επικαιρότητας, ίσως να έπεφτε και θύμα της σημερινής πολιτικής ορθότητας. Επί της ουσίας, όμως, πρόκειται για μια άκακη σάτιρα πλαστοπροσωπίας και απάτης, στην οποία ο Καραγκιόζης παριστάνει τον προφήτη και τελικά ντύνεται και προφήτης, με σκοπό να επιβιώσει και τελικά κάνοντας καλό στον ίδιο τον Πασά, αφού τον παρηγορεί, έστω και με παραμυθάκι, για το θάνατο του πατέρα του. Και αν μένει κάτι στο τέλος από αυτήν την κωμωδία, είναι ένας ακόμα απολαυστικός πρωταγωνιστικός ρόλος του Νιόνιου:

- Παιδίον μου, τον Καραγκιόζο να τον έχεις στα δεξιά σου, γιατί είναι κοπρίτης, πα να πει!

17. Ο Καραγκιόζης Αστροναύτης.

Ένα από τα πιο φανταχτερά ταξίδια του Καραγκιόζη είναι και αυτό στο διάστημα, ένα ταξίδι τόσο επίκαιρο, όσο και παμπάλαιο, ως προς τη φαντασία του ανθρώπου. Πρόκειται για ένα έργο, που το συναντούμε σε πάρα πολλές εκδοχές, με αποτέλεσμα να μπορούμε να μιλήσουμε πια για ένα ξεχωριστό έργο σε κάθε ξεχωριστή παράσταση. Ψάχνοντάς το, όμως, εδώ και έτη πολλά, έχω καταλήξει πως (και πάλι) ο δίσκος του Ευγένιου Σπαθάρη, που είχε μάλιστα απομαγνητοφωνηθεί και για ένα παλιό βιβλίο της Γλώσσας για την Έκτη Δημοτικού, είναι πλέον και ο πιο κλασικός:

- Σταπρί! Σταπρόνια!

16. Ο Καραγκιόζης Πλοίαρχος.

Ένα ακόμα ταξίδι του Καραγκιόζη, αυτήν τη φορά με πλοίο και ένα από τα πολλά ταξίδια που έκανε ο Καραγκιόζης με καράβι, μόνο που εδώ η έμφαση δεν δίνεται στη ζούγκλα και στη χώρα των ανθρωποφάγων ή σε κάποια άλλη ειδική αποστολή. Αντιθέτως, η έμφαση δίνεται πλέον στον ίδιο τον Πλοίαρχο, ο οποίος θα κινδυνεύσει να χάσει το καράβι του στη χώρα των Κατεργαράιων, έχοντας για καλή του τύχη στο πλευρό του για λοστρόμο το βαρύ πυροβολικό, δηλαδή τον Μπαρμπαγιώργο, σε έναν κατεξοχήν πρωταγωνιστικό ρόλο για

τον ορεσίβιο βλάχο, που δεν ξέρει από θάλασσα. Βεβαίως και ο Καραγκιόζης δεν ξέρει από θάλασσα, αλλά έτσι και αλλιώς και με ό,τι καταπιάνεται, θάλασσα τα κάνει και φυσικά κατά προσταγή του Μπαρμπαγιώργου, φροντίζει να «μην του πααίνει απτσλακούβις, γιατί αντραλίζετι ου ιέρμους», ενώ στη διαπίστωση ότι «φεύγν τα σπίτια», ο πλοίαρχος απαντά: «Εμείς φεύγουμε, όχι τα σπίτια».

ΛΕΣ ΚΑΙ ΗΤΑΝ ΧΘΕΣ:

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ 66ου ΤΕΥΧΟΥΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2025

Τέσσερις εικόνες μιλάνε όσο 4.000 λέξεις...

2 ΤΟ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΙΚΟΝ
του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη
66ο Σύλλογος μεγάλος δεν
υπάρχει άλλος...

ΦΙΛΟΥΡΑ: ΠΑΝΟΣ ΚΑΠΕΤΑΝΙΔΗΣ

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Εκατό χρόνια ζωής...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ο Ολυμπιακός...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ποιος Ολυμπιακός; Βρε μάπακια μου;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Σύλλογος μεγάλος δεν υπάρχει άλλος...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Αυτό είναι το τραγούδι του Παναθηναϊκού.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Αυτός ιδρύθηκε το 1908. Είναι υπεραιωνόβιος.
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Εγώ ο Ολυμπιακός;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ιδρύθηκε το 1925 και κλείνει φέτος 100 χρόνια ζωής.
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Εγώ δεν αναφέρομαι στον Ολυμπιακό.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ε, πού αναφέρεσαι; Στην ΑΕΚ; Αυτή πατάει τα 101!
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ούτε στην ΑΕΚ, ούτε στον ΠΑΟΚ.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ο ΠΑΟΚ θα πάσει τα εκατό το 1926.
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Εγώ μιλάω για το Σωματίο σου.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ποιο Σωματίο μου; Εγώ είμαι με τον Απόλλωνα.

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Εννοώ το Σωματίο σου, το Π.Σ.Θ.Σ., το έχω σου.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Αυτή τη στιγμή, μαζί θα βγάλουν τον Πανιώνιο.
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Το Πανελλήνιο Σωματίο Θεάτρου Σκίων...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Α, ναι, βρε Χατζήληξη! Κλείνουμε αιώνα.
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ακριβώς, Γνώστασε, σωματειακό, μεγαλώνουμε...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ε, αυτό είναι πολύ σημαντικό.
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Και δεν πρέπει να ξεχάσουμε τους σκαπανείς.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Έχω μια σκαπάνη στην παράγκα.
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Βρε, εννοώ τους ιδρυτές του Σωματίου.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Εδώ, Χατζήληξη, θα σου επιτρέψω να αναφέρω...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Έχω πιασει θα πεις...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Την κρηναία όλων Αντίοχη.
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Εκείνος αρχιστοί, ε;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Δεν ξέρω ποιος, δύο εννοείς της αρχές τους...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Εννοώ ότι ήταν κρηναίος; Αλλά μην τα παραλές...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Και ο Μανωλάπουλος, ο Σωτήρης Σπαδάκης...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Καραγκιόζη μου, τα παραλέει! Θα σε αποκαλέσω...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Και τους άλλους μεγάλους μέχρι τον Καπετανόλη...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Γάστρη...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Είπε ο γάδαρος τον πετεινό κεράλο...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Έχεις δίκιο, Καραγκιόζη μου...

«ΚΩΣΤΑΣ ΒΟΥΤΣΑΣ» του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

Ο Κώστας Βουτσάς σημάδεψε μια ολόκληρη εποχή στον ελληνικό κινηματογράφο και γενικότερα στον ελληνικό πολιτισμό. Έφυγε από τη ζωή (στις 26-2-2020) σε ηλικία 88 προς 89 ετών (γεννηθείς την τελευταία μέρα του 1931) και σε μια εποχή κατά την οποία η Ελλάδα φαίνεται ότι αλλάζει σελίδα, όχι απλώς επειδή θα έκλεινε σύντομα δύο αιώνες από την Επανάσταση του 1821, αλλά και επειδή τα γεγονότα και οι εξελίξεις στο βίο της έτρεχαν πλέον με την ιλιγγιώδη (όχι και τόσο βεβηκή) πτώση εδώ και μια δεκαετία ταχύτητα, που επιβάλλουν οι παγκόσμιες εξελίξεις.

Ο Βουτσάς, με τον τρόπο ζωής του, ωστόσο, δήλωνε πάντοτε το παρών ως ένας «αιώνιος έφηβος» και, όπως τόνιζε, ήθελε να είναι σταθερά ετοιμοπόλεμος και κυριολεκτικά πάνω στο θεατρικό σανίδι ως την τελευταία στιγμή. Κάπως έτσι ήταν και η καλλιτεχνική του καριέρα, τόσο στον κινηματογράφο, όσο και στο θέατρο ή ιδίως στην επιθεώρηση. Πορεύονταν πάντοτε με τη σύγχρονη εποχή και δεν φαινόταν να του άρεσε να κοιτάζει και τόσο προς τα πίσω, όσο καλές αναμνήσεις και να είχε και ακόμα και όταν τις επικαλούνταν για όλους αυτούς που είχαν ήδη φύγει.

Πορεύτηκε, στην αυγή της καριέρας του, με τους στυλοβάτες του ελληνικού θεάτρου και κινηματογράφου από τα τέλη της δεκαετίας του 1950 και εξής. Με μικρούς ρόλους βεβαίως αρχικώς, όπως ο αστυνόμες Πατάτας στον «Σκληρό Άνδρα» με πρωταγωνιστή τη Χατζηχρήστο ή ο Μιχαλάκης στον «Θόδωρο και το δίκαννο» με τον Μίμη Φωτόπουλο. Με πολύ γοργό ρυθμό, οι ρόλοι αυτοί, με την είσοδο στη δεκαετία του 1960, μεγάλωναν συνεχώς σε χρόνο και αυξανόνταν σε αριθμό. Απόδειξη της επιτυχίας του, μεταξύ των άλλων, οι στάσεις του, οι οποίες είναι οικείες μέχρι και σήμερα, ακόμα και αν δεν είχαν ιδιαίτερη λογοτεχνική αξία. Επιβάλλονταν, όμως, ίσως λόγω του ιδιαίτερου τρόπου εκφοράς τους:

- «Φαί! Μπόνινγκ!» (Κάτι να καίει)
- «Γάτσες - «Στω!» (Κορίτσια για Φίλημα)
- «Έχω και κότσο! Πάμε μια βόλτα!» (Κορίτσια για Φίλημα)
- «Κατίνε! Σαλαμάκι!» (Ο Γόης)
- «Που μου έδωσα και η μάνα μου φουντούκια» (Νύχτα Γάμου)
- «Μαμά! Να με κάμεις κιοφτέδες!» (Νύχτα Γάμου)
- «Εμένα, κυρία Κική, με λένε Κοττόγλου!» (Το Ανθρώπινο)
- «Αχ, βρε Κική, τι με κάμνεις!» (Το Ανθρώπινο)

100 1925 2025
ΧΡΟΝΙΑ

9 ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ Σελίδα 23

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

*Μηνιαία ανεξάρτητη-αδέσμευτη ηλεκτρονική έκδοση,
σε θέματα Θεάτρου Σκίων, σάτιρας και ευρύτερης ενημέρωσης.
Περίοδος Α' Τεύχος 66 Φεβρουάριος 2025*

**ΕΝΘΕΤΟ οι επικαιροποιημένες βιογραφίες
των Ελλήνων Καραγκιοζοπαϊχτών**

100 1925 2025
ΧΡΟΝΙΑ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΣΩΜΑΤΕΙΟ
ΘΕΑΤΡΟΥ
ΣΚΙΩΝ

1 του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη
65ο Τραμπαρίσματα
ΦΙΛΟΥΡΕΣ:
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΚΡΙΒΟΥ

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ο Τραμπ ανέλαβε και επιστομώς...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ο «αίτητος» λέει;
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Μην λες έτσι, θα μας κλέψει ο Μαρ...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Μας μαρκάρει κανείς στενό και δεν το καταλαβαίνει...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Όχι μόνο μας μαρκάρουν... Μας παρακολουθούν...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ποιος;
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ο Μάρκος...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ο Ευσεβίου...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Μην σου πω και ο Ίαν...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Τι είναι τούτος, πάλι, ο Θρόλος;
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ο Μουν, ναι...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ποιος μαρκάρει;
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Λέγε τέτοια να μας κλέψουν; Όπως με την καλή...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Μα τραμπ δεν σημαίνει αλήτης;
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Πονηρία μού'τι! Επιμένεις;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Μα ο Τραμπ δεν έπαιξε την αλήτη, την Ίδουπ...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Έχουν άλλη ορθογραφία. Με "π" και με "φ".
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ποιον...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ο Τραμπ του Σερλά και ο Νιόναντ...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Νιόναντ Νινα;
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Όχι, Νιόναντ Νικ...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Μπλέντικε η γραβότα με το σάβρακο...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ποια είναι η γραβότα και ποιο το σάβρακο;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Μόνο ελληνικά να ζυμηνάμε...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Φοβάσαι κάτι;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ε, λυόκι φοβάμαι. Αν και μπράσαν σε αβέρο...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Δηλαδή;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Αβέρο, τώρα, θα αβάρει, εσύ, ο πρωτότυπος...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Αποκλείεται...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Το κόμμα, όμως, θα παραμείνει γαλαζό...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Πολιτισμός...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Πολιτισμός...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Δεν είναι πολυγραφώρο; Είναι κατα τον πολέμου...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Μα αυτός δεν παλέμειε και στο Ντινιάμ...
ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Ο Σερλά, πάντως, πολέμαρε... Στο σελάντι...

Ο νέοι και ερασιτέχνες καραγκιοζοπαίχτες

ΚΑΒΑΛΑ

Μιχάλης Γαρουφαλής

Ο Μιχάλης Γαρουφαλής γεννήθηκε το 2002, στο Λούμπεκ της Γερμανίας. Στην ηλικία των δύο ετών, ήρθε με τους γονείς του στην Ελλάδα, όπου και εγκαταστάθηκε στην Καβάλα, την πόλη που μεγάλωσε.

Η πρώτη του επαφή με το Θέατρο Σκιών έγινε περίπου στην ηλικία των πέντε ετών.

Για πρώτη φορά παρακολούθησε την παράσταση: «Ο Καραγκιόζης στους Ολυμπιακούς Αγώνες».

Εκείνη η εμπειρία ήταν αρκετή για να φυτέψει μέσα του «το μικρόβιο» της αγάπης για αυτήν την παραδοσιακή λαϊκή τέχνη.

Από μικρή ηλικία, άρχισε δειλά-δειλά να ασχολείται ενεργά με τον Καραγκιόζη, αγοράζοντας και ζωγραφίζοντας τις πρώτες του φιγούρες.

Παράλληλα, παρακολουθούσε παραστάσεις και μελετούσε τη δουλειά σημαντικών καλλιτεχνών του Θεάτρου Σκιών, τόσο δια ζώσης, όταν του δινόταν η ευκαιρία, όσο και διαδικτυακά.

Με το πέρασμα των χρόνων, η ενασχόλησή του έγινε πιο ουσιαστική, οδηγώντας τον στη δημιουργία των πρώτων του φιγούρων από πλαστικό και στην κατασκευή ενός μικρού παιδικού μπερντέ, στον οποίο άρχισε τις πρώτες του παραστάσεις.

Τελειώνοντας και το δημοτικό σχολείο, η οικογένειά του επιστρέφει στην Γερμανία. Εκεί, ο Μιχάλης δεν το έβαλε κάτω και ξεκίνησε μια πιο συστηματική και προσεγμένη εργασία πάνω στην τέχνη, ενώ την ίδια περίοδο και λίγο πριν φύγει στο εξωτερικό, «γεννήθηκε» η φιλία και η συνεργασία του με τον караγκιοζοπαίχτη Μιχάλη Ζαχαρή.

Μια συνεργασία, η οποία διατηρείται μέχρι και σήμερα, με απεριόριστη αγάπη και σεβασμό, βασισμένη στις κοινές τους ιδέες και το καλλιτεχνικό τους όραμα, για την εξέλιξη και την ανάδειξη της τέχνης του Καραγκιόζη και του νεοελληνικού Θεάτρου Σκιών.

Κατά την περίοδο 2014-2019 και ενώ βρισκόταν στην Γερμανία, δημιούργησε μεγαλύτερο μπερντέ και περισσότερες φιγούρες και άρχισε να παρουσιάζει ερασιτεχνικές παραστάσεις, μέσω της πλατφόρμας του YouTube, κάνοντας τα πρώτα του δημόσια βήματα στο χώρο του Καραγκιόζη.

Το 2019, επιστρέφει ξανά στην Καβάλα για μικρό χρονικό διάστημα, έως ότου αναχωρήσει το 2021 για την Κρήτη, για να ακολουθήσει τις ακαδημαϊκές του σπουδές, τις οποίες συνεχίζει έως και σήμερα.

Παρότι οι οικογενειακές και ακαδημαϊκές του υποχρεώσεις δεν του επιτρέπουν πλέον να είναι τόσο ενεργός, παίζοντας παραστάσεις, παραμένει παρών δημιουργικά με αξιοσημείωτη καλλιτεχνική συμβολή στο χώρο αυτόν.

Η μέχρι τώρα πορεία του δείχνει πως, παρά το νεαρό της ηλικίας του, ο Μιχάλης έχει ήδη χαράξει μια αξιόλογη διαδρομή στη λαϊκή αυτή τέχνη, με ένα ιδιαίτερο στυλ και πολλές προοπτικές, για τις οποίες πιστεύω ότι θα συνεχίσει να αγωνίζεται και να εξελίσσεται, συν τω χρόνω, ακόμη περισσότερο, καθώς το μέλλον του στο χώρο του Καραγκιόζη, προδιαγράφεται ιδιαίτερα ελπιδοφόρο και πολλά υποσχόμενο για εμάς.

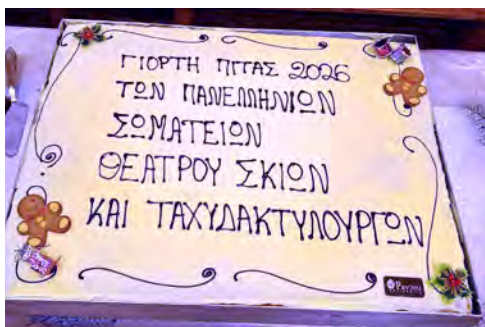

Θάνος Κουτσομπόλης

Οι αναγνώστες μας ΓΡΑΦΟΥΝ

**Φτιάξτε
Σκίτσα
Κείμενα
για τον
Καραγκιόζη
μέχρι
τις
20
κάθε
μήνα**

Η ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΙΤΑΣ

Τη Δευτέρα 12 Ιανουαρίου, το Πανελλήνιο Σωματείο Θεάτρου Σκιών, αλλά και το Πανελλήνιο Σωματείο Ταχυδακτυλουργών, πραγματοποίησαν από κοινού την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας, στο

φιλόξενο χώρο του θιάσου Αθανασίου στο Μοσχάτο.

Στην τελετή, επίσης, εκτός από τα μέλη των δύο Δ.Σ., παραβρέθηκε ο **πρόεδρος της Π.Ο.Θ.Α.** (Πανελλήνια Ομοσπονδία Θεάματος και Ακροάματος) κύριος Κωνσταντίνος Κεχαγιόγλου, καθώς και ο **Γενικός Γραμματέας της Π.Ο.Θ.Α.** κύριος Αναστάσιος Κατωπόδης.

Το φλουρί κέρδισε ο **Γιώργος Αγγέλου**, από τη μεριά του Σωματείου των καραγκιοζοπαιχτών, που δέχτηκε θερμό χειροκρότημα, αλλά και το γούρι για μια τυχερή χρονιά.

Την εορταστική ατμόσφαιρα ζέστανε με τα τραγούδια της η λαϊκή ορχήστρα του Κλέαρχου Κορκόβελου, με λαϊκά και παραδοσιακά τραγούδια, ενώ διατέθηκε το **ημερολόγιο του Σωματείου** για το 2026, αφιερωμένο στα 100+1 χρόνια του Σωματείου, στο οποίο με τη ματιά των σημερινών σύγχρονων ζωγράφων και νέων καραγκιοζοπαιχτών του Σωματείου, αποτυπώνεται η τέχνη του Θεάτρου Σκιών, που αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της νεότερης πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Το συλλεκτικό ημερολόγιο 2026 του Πανελλήνιου Σωματείου

Θεάτρου Σκιών αποτυπώνει την ιστορία, την αισθητική και τη διαχρονική αξία του Καραγκιόζη, τιμώντας τους δημιουργούς και τους ανθρώπους, που υπηρέτησαν και υπηρετούν αυτή την τέχνη.

Ένα ημερολόγιο πολιτισμού, μνήμης και συνέχειας, για κάθε φίλο της παράδοσης.

Π.Κ.

Ο ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ 1

ΜΑΣ ΣΤΕΛΝΕΙ

Σκαρίδης 28-2-2024

«Τέχνη, ΜΕΡΑ ΝΥΚΤΑ
ΕΡΧΟ ΤΟΥ
«ΦΟΥΜΟ»

Το 2 Ευρώ. Έχαση Αδημένια Απο
Το γραφείο του χαριδημου. Βραβείο
Της Μ. Βαρδινογιάννη. οποιος το
Βρεί... θα του δοθούν 3 ξπάνιες
Δερμάτινες φριχούρες Του Χαριδημου
Χαριδημου του Έτους 1945
Παππούς.
Χαριδημος

Σκαρίδης 6-1-2026

Ο ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ 2

ΜΑΣ ΣΤΕΛΝΕΙ

